

**Lauksaimniecības un
mežsaimniecības pakalpojumu
kooperatīvo sabiedrību atbilstības
izvērtēšana 2016.gadā**

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstību regulē

- ✧ Kooperatīvo sabiedrību likums
- ✧ 2014. gada 30.septembra Ministru kabineta noteikumi Nr.593 “Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu”
- ✧ Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanas komisijas nolikums (pieejams LLKA mājas lapā (www.llka.lv – noderīga informācija – likumdošana)

ATGĀDINĀŠANAI (1)

- ✱ Lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējais apgrozījums ir darījumu vērtība, kas veidojas starp sabiedrību un tās biedriem (saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likumu biedri var būt ražotāji un cita lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība!), un personām, kas nav sabiedrības biedri, bet ir lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas ražotāji (nav attiecināmas citas lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības!).

ATGĀDINĀŠANAI (2)

Sabiedrības lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējo apgrozījumu veido:

- ✧ ieņēmumi no precēm, kuras pārdotas sabiedrības biedriem un personām, kas nav sabiedrības biedri, un ir nepieciešamas lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas ražošanai;
- ✧ ieņēmumi no lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumiem, kuri sniegti sabiedrības biedriem un personām, kas nav sabiedrības biedri, un ir nepieciešami lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcijas ražošanai un produkcijas kopīgai laišanai tirgū (apmācību vai konsultāciju pakalpojumus ieskaita lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījumā, ja pakalpojums tieši saistīts ar sabiedrības biedru saimnieciskās darbības nozari un sabiedrībai ir pieejami attiecīgie resursi un kvalificēts speciālists konkrētā jomā!);

ATGĀDINĀŠANAI (3)

Sabiedrības lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējo apgrozījumu veido:

- ✳ saražotā lauksaimniecības vai mežsaimniecības produkcija iepirkuma cenā, kura iepirkta realizācijai no sabiedrības biedriem un personām, kas nav sabiedrības biedri (lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījumā neiekļauj sabiedrības sniegtos starpniecības pakalpojumus saviem biedriem (sabiedrība nopērk produkciju no viena biedra un pārdod citam sabiedrības biedram), kas nav ekonomiski pamatoti un nerada papildus ekonomisku labumu Sabiedrības biedriem. Gadījumā, ja darījums ir bijis ekonomiski pamatots, lauksaimniecības vai mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījumā iekļauj tikai vienu darījuma pusi!)).

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (1)

- ✱ Sabiedrība realizē lauksaimniecības produkciju, kura saražota tās biedra saimniecībā vai iepirkta no biedra, kas ir cita sabiedrība. Ja sabiedrība realizē produkciju, kura iepirkta no biedra, kas ir cita sabiedrība, iepirktā produkcija ir saražota šīs sabiedrības biedra saimniecībā. Šo prasību nepiemēro tehnikas pakalpojumu sabiedrībām. *Par tehnikas pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību uzskatāma tāda Sabiedrība, kura sniedz saviem biedriem tehnikas pakalpojumus, taču nenodarbojas ar biedra saražotās produkcijas iepirkšanu un realizāciju, kā arī biedra apgādi ar ražošanai nepieciešamajām izejvielām un materiāliem. Līdzīgs nosacījums ir arī mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*
- ✱ Minimālais lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem ir 7000 euro. Izvērtējot minimālo lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumu, ņem vērā atsevišķa darījuma ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu. *Līdzīgs nosacījums ir arī mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (2)

✱ Lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem nav mazāks par 75 procentiem no sabiedrības lauksaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma. *Mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem nav mazāks par 50 procentiem no sabiedrības kopējā mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījuma. Atkārtoti pretendējot uz atbilstības statusu, mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums starp sabiedrību un tās biedriem katru gadu palielinās par 10 procentiem un trešajā un turpmākajos saimnieciskās darbības gados nav mazāks par 70 procentiem no sabiedrības mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma.*

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (3)

- ✧ **Pārpalikums sabiedrības biedriem sadalīts proporcionāli tiem sniegto lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījumam.** *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*
- ✧ **Ne mazāk kā 25 procenti no pārpalikuma līdzekļiem ieguldīti sabiedrības attīstībā.** *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.* KOMENTĀRS: Pēc pārskata gada pārskata apstiprināšanas un lēmuma pieņemšanas par pārpalikuma sadali biedru kopsapulcē, sabiedrības attīstībai paredzētos pārpalikuma līdzekļus bilancē uzrāda pašu kapitāla sastāvā statūtos noteikto rezervju postenī. Biedru kopsapulces protokolā ir jābūt biedru lēmumam par ieguldījuma plānu!

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (4)

✱ **Sabiedrības ieņēmumi no lauksaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma veido ne mazāk kā 75 procentus no sabiedrības neto apgrozījuma.** *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.* KOMENTĀRS: Kritērija izvērtēšanai ņem vērā vērtē neto apgrozījuma sastāvdaļas sabiedrības grāmatvedības dokumentu, nevis MK noteikumu izpratnē!

✱ **Sabiedrības lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums ar vienu biedru nepārsniedz 40 procentus no sabiedrības lauksaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma.** *Sabiedrības mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums ar vienu biedru sabiedrības pirmajā saimnieciskās darbības gadā nepārsniedz 60 procentus, otrajā gadā – 50 procentus, trešajā gadā un turpmākajos saimnieciskās darbības gados – 40 procentus no sabiedrības mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējā apgrozījuma.* KOMENTĀRS: Procentus rēķina pret lauksaimniecības un mežsaimniecības preču un pakalpojumu kopējo apgrozījumu!

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (5)

- ✱ **Minimālais sabiedrības biedru skaits, ar kuriem sabiedrībai ir lauksaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums, ir 10, augļu un dārzeņu nozarē – pieci. Minimālais biedru skaits sabiedrībā ir vismaz sešus mēnešus. *Mežsaimniecības kooperatīviem minimālais sabiedrības biedru skaits ir 15. Minimālais biedru skaits sabiedrībā ir vismaz sešus mēnešus. Minimālais sabiedrības biedru skaits, ar kuriem sabiedrībai ir mežsaimniecības preču un pakalpojumu apgrozījums, ir pieci.***
- ✱ **Bioloģiskajā nozarē visi sabiedrības biedri ir sertificēti atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību. KOMENTĀRS: Ja kooperatīvs darbojas gan konvencionālajā, gan bioloģiskajā lauksaimniecībā, kritērijs tiek attiecināts uz bioloģiski sertificēto darbību!**
- ✱ **Tādu saistīto personu skaits, kuras atbilst Komerclikumā minētajai izpratnei, nav lielāks par 30 procentiem no sabiedrības biedru kopējā skaita. *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.***

A horizontal dashed line with 12 square nodes. The nodes are small black squares, and the line is composed of short horizontal dashes. The nodes are evenly spaced along the line.

-

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (6)

- ✱ Sabiedrība iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā ārpus sabiedrības ir realizējusi vismaz no puses sabiedrības biedru kopējā skaita iepirkto to saimniecībās saražoto lauksaimniecības produkciju. Šo prasību nepiemēro tehnikas pakalpojumu sabiedrībām. *Mežsaimniecības nozarē sabiedrība otrajā saimnieciskās darbības gadā un turpmākajos gados ārpus sabiedrības ir realizējusi vismaz no pieciem sabiedrības biedriem iepirkto mežsaimniecības produkciju, kas saražota šīs sabiedrības biedra saimniecībā.* KOMENTĀRS: Lauksaimniecības nozarē kritērija izvērtēšanai ņem vērā kopējo iepriekšējā gadā sabiedrības no biedriem iepirkto produkcijas apjomu - pusei no minētā apjoma ir jābūt realizētai ārpus sabiedrības. Mežsaimniecības nozarē kritērija izvērtēšanai ņem vērā darījumus ar tiem biedriem, ar kuriem bijuši apjoma ziņā vismazākie darījumi, taču neņem vērā biedrus, ar kuriem nav bijuši darījumi vispār!

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (7)

- ✧ **Sabiedrības biedrs trīs gadu laikā vismaz vienu reizi ir realizējis lauksaimniecības produkciju vai izmantojis sabiedrības sniegto pakalpojumu.** *Mežsaimniecības nozarē sabiedrības biedrs 10 gadu laikā vismaz vienu reizi ir realizējis mežsaimniecības produkciju vai izmantojis sabiedrības sniegto pakalpojumu.*
- ✧ **Sabiedrība iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā ir sasaukusi vismaz vienu biedru kopsapulci, kurā ar balsojumu ir apstiprināts sabiedrības gada pārskats un peļņas sadale.** *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*
- ✧ **Iesnieguma par atbilstības izvērtēšanu iesniegšanas un atbilstības izvērtēšanas brīdī sabiedrībai nav būtisku neatbilstību šo noteikumu un Kooperatīvo sabiedrību likumā noteiktajām prasībām, kas saistītas ar šajos noteikumos minēto kritēriju izpildi.** *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (8)

- ✧ Sabiedrības darbība un darījumi starp sabiedrību un sabiedrības biedriem atbilst statūtiem, un atbilstības izvērtēšanas laikā nav konstatēti būtiski statūtu un normatīvo aktu prasību pārkāpumi, kas saistīti ar šajos noteikumos minēto kritēriju izpildi. *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*
- ✧ Mežsaimniecības nozarē atbilstības izvērtēšanas brīdī sabiedrības biedru kopējā apsaimniekotā mežu platība ir vismaz 500 hektāri. KOMENTĀRS: Tiek vērtētas tās apsaimniekotās mežu platības, ar kurām biedrs ir iestājies Sabiedrībā (nevis tās kuras ir īpašumā).
- ✧ Pēc stāvokļa kārtējā gada 26. februārī vai 20 dienas pirms šo noteikumu **12. punktā** minētā termiņa sabiedrības nodokļu parādu kopsumma nepārsniedz 150 euro. *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*

Lauksaimniecības un mežsaimniecības PKS atbilstības kritēriji (9)

- ✳ **Sabiedrības valdē vairākums ir sabiedrības biedri, ja sabiedrībā nav izveidota padome.** *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*
- ✳ **Sabiedrība ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ne vēlāk kā iepriekšējā gada 1. jūlijā. Ja sabiedrība nav nostrādājusi pilnu pārskata gadu, sabiedrības dibināšanas brīdī visi sabiedrības dibinātāji ir lauksaimniecības produkcijas ražotāji, no kuriem 80 procenti sabiedrības dibinātāju pirms tās reģistrācijas vismaz trīs gadus ir darbojušies kā lauksaimniecības produkcijas ražotāji un ir reģistrējušies kā saimnieciskās darbības veicēji lauksaimniecības nozarē.** *Līdzīgs nosacījums ir arī mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*
- ✳ **Sabiedrībai nav pasludināts maksātnespējas process vai saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra žurnāla informāciju tā neatrodas likvidācijas procesā.** *Nosacījums attiecināms arī uz mežsaimniecības kooperatīvajām sabiedrībām.*

Iesniedzamie dokumenti (1)

- ✧ MK noteikumu 1.pielikums, 2.pielikums (arī elektroniski) un 3.pielikums. KOMENTĀRS: 1.pielikumā nepieciešams uzskaitīt visus biedrus (arī tos, ar kuriem iepriekšējā gadā nav bijis apgrozījums)!

Papildus:

- ✧ Neapstiprinātu (tikai valdes parakstītu) gada pārskata projekts par iepriekšējo saimnieciskās darbības gadu.
- ✧ Protokola izrakstu par iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā sasaukto biedru kārtējo kopsapulci, kurā ar balsojumu ir apstiprināts sabiedrības gada pārskats un peļņas sadale, un biedru kopsapulces dalībnieku reģistrācijas lapu.
- ✧ Informāciju par veiktajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļu pieaugumu (brīvā formā). *Ieteicams pievienot iepriekšējā pārskata gada biedru kopsapulces (vai pilnvaroto sapulces / padomes /valdes) lēmumu par ieguldījuma plānu.*

Iesniedzamie dokumenti (2)

- ✧ Mežsaimniecības nozarē - informācija par biedra sabiedrībā reģistrēto meža īpašuma platību hektāros un tā kadastra numuru. Sabiedrība, kura reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ne vēlāk kā iepriekšējā gada 1. jūlijā un kura nav nostrādājusi pilnu pārskata gadu, – informāciju par biedra sabiedrībā reģistrēto meža īpašuma platību hektāros, tā kadastra numuru un gadu, kurā biedrs ieguvis meža īpašumu.
- ✧ Sabiedrība ir tiesīga iesniegt detalizētu skaidrojumu par iepriekšējā saimnieciskās darbības gada neto apgrozījumu, norādot neto apgrozījuma (ieņēmumu) sadalījumu pa darbības veidiem, biedriem un personām, kas nav sabiedrības biedri.

Iesniedzamie dokumenti (3)

Ieteicams:

- ✦ Apliecinājums, ka sabiedrībā tādu saistīto personu, skaits, kas atbilst Komerclikumā minētajai izpratnei nav lielāks par 30 procentiem no Sabiedrības biedru kopējā skaita (brīvā formā).
- ✦ Informācija par sabiedrības iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā ārpus Sabiedrības realizētajiem produkcijas apjomiem (brīvā formā).
- ✦ Mežsaimniecības nozarē – informācija par no katra biedra iepirktajiem produkcijas daudzumiem un informācija par kopējiem sabiedrības realizētiem daudzumiem uz ārpusi (brīvā formā).
- ✦ Biedru kopsapulces lēmums vai padomes/valdes priekšlikums par 2016.gada ieguldījumu plānu.

Dokumentu iesniegšana (1)

- ✧ Dokumenti jāiesniedz līdz 2016.gada 15.martam.
- ✧ Sabiedrībām, kuru pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, dokumenti jāiesniedz 75 dienu laikā pēc pārskata gada beigām.
- ✧ Sabiedrībām, kuras darbības apjoms pārsniedz divus no Gada pārskata likuma 24. panta otrajā daļā minētajiem kritērijiem, dokumenti jāiesniedz līdz 2015.gada 1.jūnijam.
- ✧ Veidlapas pieejamas LLKA mājas lapā (www.llka.lv – noderīga informācija – likumdošana - Ministru kabineta noteikumi Nr.593 "Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu").

Dokumentu iesniegšana (2)

- ✧ Dokumenti iesniedzami LLKA birojā (908.kabinets, Republikas laukums 2, Rīga, LV - 1010).
- ✧ Dokumenti var tikt iesniegti personīgi vai pa pastu.
- ✧ Gadījumā, ja Dokumenti tiek sūtīti pa pastu, kā saņemšanas datums tiek ņemts vērā datums, kas norādīts kā sūtījuma iesniegšanas datums pasta iestādē.
- ✧ **NO 2016.GADA 29.FEBRUĀRA – 4.MARTAM (IESKAITOT) LLKA BIROJS BŪS SLĒGTS!**

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Linda Uzkalne

*Tel.29118615, e-pasts:
linda.uzkalne@llka.lv*

